

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ІНСТИТУТ МИСТЕЦТВ
КАФЕДРА ХОРЕОГРАФІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
з науково-методичної та навчальної
роботи

О. Б. Жильцов

“ 11 ” 09 20 19 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАРОДНО-СЦЕНІЧНИЙ ТАНЕЦЬ

для студентів 3 курсу

галузі знань 02 Культура і мистецтво

спеціальності 024 Хореографія

освітнього рівня першого (бакалаврського)

освітньо-професійної програми Хореографія

Київ – 2019

Розробники: Копієвський О.Д., викладач кафедри хореографії.

Викладач: Копієвський О.Д., викладач кафедри хореографії.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри хореографії

Протокол від «29» серпня 2019 року № 8

Голова засідання кафедри Медвідь Т.А.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 024.00.01
Хореографія (за видами) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 29.08. 2019 р.

Гарант освітньої програми (керівник проектної групи) Медвідь Т.А.

Робочу програму перевірено
_____. ____20__р.

Заступник директора з науково-методичної та
навчальної роботи А. О. Таранник

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____20__р., протокол
№__

(підпис) (ПБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____20__р., протокол
№__

(підпис) (ПБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____20__р., протокол
№__

(підпис) (ПБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (______). «__» _____20__р., протокол
№__

(підпис) (ПБ)

1. Опис предмета навчальної дисципліни.

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни за формами навчання
	Денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	16 / 480 год.
Курс	3
Семестр	5/6
Кількість змістових модулів з розподілом:	4
Обсяг кредитів	4 (2/2)
Обсяг годин, в тому числі:	120 (60/60)
Аудиторні	36/38
Модульний контроль	4/4
Семестровий контроль	-/30
Самостійна робота	20/18
Форма семестрового контролю	залік/-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Дисципліна «Народно-сценічний танець» є обов'язковою в циклі професійної та практичної підготовки. Вивчення цієї дисципліни сприяє формуванню фахових компетентностей танцівника спеціалізації: класичний танець.

Практичні заняття складаються з 3 частин: екзерсис біля опори, танцювальні елементи на середині зали, танцювальні етюди в характері певного народу. На заняттях викладач прищеплює студентам відчуття стилю, точність у виконанні рухів, виховує танцювальність, музикальність, інші професійні якості. Водночас викладач розвиває творчі здібності студентів. Під час навчання вони виконують навчально-творчі завдання – складання комбінацій біля станка.

Мета курсу – підготовка професійно грамотного хореографа шляхом надання студентам ґрунтовних знань з теорії та методики навчання даної дисципліни, композиційної побудови уроку характерного танцю; формування у них практичних

навичок та умінь сценічного виконання та методики навчання дисципліни, у формуванні репертуару хореографічного колективу.

У результаті вивчення дисципліни «Характерний танець» студенти здобувають наступні компетентності:

Загальні компетентності:

- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, а саме: знання методики виконання рухів екзерсису біля опори та основних танцювальних рухів танців Угорщини, Молдови та Іспанії;
- Здатність спілкуватися з використанням спеціальної термінології французькою мовою;
- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, а саме з методики виконання рухів народно-сценічного танцю, методики побудови уроку та принципів його музичного оформлення;
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації про хореографічну культуру різних народів з різних джерел;
- Здатність бути критичним і самокритичним;
- Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;
- Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт;
- Здатність здійснювати ефективний комунікативний процес під час навчально-творчої діяльності;
- Навички здійснення безпечної діяльності.

Фахові компетентності:

- Здатність розуміти теорію та практику хореографічного мистецтва різних народів, як специфічне творче відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах;
- Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності;
- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу;

- Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності;
- Здатність усвідомлювати багатоманітність сучасних танцювальних практик, необхідність їх осмислення та інтегрування в актуальний контекст з врахуванням вітчизняної та світової культурної спадщини;
- Здатність збирати, обробляти, аналізувати, синтезувати та інтерпретувати художню інформацію з метою створення хореографічної композиції характерного танцю;
- Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології (відео-, медіа- і т. ін.) в процесі створення хореографічного твору, його презентації;
- Здатність здійснювати репетиційну діяльність, ставити та вирішувати професійні завдання, творчо співпрацювати з учасниками творчого процесу;
- Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу;
- Здатність демонструвати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, вміти застосовувати їх як виражальний засіб;
- Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

Програма побудована згідно вимогами кредитно-модульної системи.

Навчання з дисципліни «Народно-сценічний танець» відбувається у формі практичних занять, самостійних робіт та модульних контрольних робіт.

3. Результати навчання за дисципліною.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

- Володіти знаннями в галузі хореографічної культури Угорщини, Молдови, Іспанії, циганського танцю і використовувати їх з метою визначення виразально-зображальних засобів відповідно до жанру хореографічного проекту;
- Визначати народну хореографію, танцювальне мистецтво Угорщини, Молдови, Іспанії та Циганщини як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати жанри народної хореографії;
- Володіти термінологією характерного танцю, його понятійно-категоріальним апаратом;
- Сприймати інформацію, творчо її переосмислювати та застосовувати в процесі виробничої діяльності;
- Володіти принципами створення хореографічного твору;
- Застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності відповідно до конкретних виробничих обставин;
- Відтворювати запропонований хореографом текст, забезпечуючи професійний рівень виконання, емоційну та акторську виразність;
- Застосовувати різноманітні танцювальні техніки народно-сценічного танцю в процесі виконавської діяльності;
- Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у різноманітних фестивалях і конкурсах;
- Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.

4. Структура навчальної дисципліни.

Назва змістовних модулів, тем	⌂ ○	Розподіл годин між видами робіт
-------------------------------	-----	---------------------------------

		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
V семестр							
Змістовий модуль 1 Екзерсис біля опори у народно-сценічному танці.							
Тема 1 Вивчення ускладнених форм рухів екзерсису біля опори.	6			6			
Тема 2 Методика складання навчально-тренувальних комбінацій біля опори.	20			10			10
Модульний контроль	2						
Змістовий модуль 2 Танцювальні комбінації та етюди на основі лексики угорського танцю «Чардаш» та молдавського танцю «Жайворонок».							
Тема 3 Вивчення танцювальної культури Угорщини на прикладі угорського танцю «Чардаш».	15			10			5
Тема 4 Лексичні особливості молдавського танцю «Жайворонок».	15			10			5
Модульний контроль	2						
Разом за V семестр	60			36			20
VI семестр							
Змістовий модуль 3 Екзерсис біля опори у народно-сценічному танці.							
Тема 5 Образне виконання комбінацій біля опори в характері різних народів.	18			10			8
Модульний контроль	2						
Змістовий модуль 4 Лексичні особливості циганського танцю та іспанського танцю «Арагонська хота».							
Тема 6 Вивчення хореографічної лексики циганського танцю.	20			14			6
Тема 7 Постановка етюда на основі іспанського танцю «Арагонська хота».	18			14			4
Модульний контроль	2						
Разом за VI семестр	60			38			18
Разом за рік	120			74			38

5. Програма навчальної дисципліни

V семестр

I Змістовий модуль.

Екзерсис біля опори у народно-сценічному танці

Тема 1. Вивчення ускладнених форм рухів екзерсису біля опори.

Практичний модуль:

План:

1) Вивчення ускладнених форм вправ біля опори:

- напівприсідання та присідання (demi et grand plies);
- вправи для розвитку рухливості стопи: ковзання стопою по підлозі (battement tendus);
- каблучна вправа.

Тема 2. Методика складання навчально-тренувальних комбінацій біля опори.

Практичний модуль:

План:

1) Розподіл студентами комбінацій біля опори, у характері різних народів: Молдова, Польща, Румунія, Україна, Угорщина, Іспанія, Італія, Китай та ін.

Орієнтовний перелік комбінацій біля опори:

- маленькі кидки (battement tendus jete);
- кругові ковзання по підлозі (rond de jambe par terre);
- пів присядки на опорній нозі з поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите (battement fondu);
- підготовка до «вірьовочки»;
- поворот стоп (pas tortille);
- вправи на вистукування;
- розгортання ноги на 90 градусів (battement developpe);
- вправи з ненапруженою стопою (flic-flac);
- великі кидки (grand battement).

2) Відпрацювання методики виконання вивчених комбінацій.

3) Відпрацювання характеру виконання комбінацій біля опори.

Модуль самостійної роботи: написати в конспект методику виконання поставленої студентом комбінації.

II Змістовий модуль

Танцювальні комбінації та етюди на основі лексики угорського танцю «Чардаш» та молдавського танцю «Жайворонок».

Тема 3. Вивчення танцювальної культури Угорщини на прикладі угорського танцю «Чардаш».

Практичний модуль:

План:

- 1) Історичні умови виникнення танцю «Чардаш».
- 2) Вивчення методики виконання вправ на основі лексики танцю «Чардаш»: положення рук та голови, нахили корпусу, обертів, танцювальні кроки, підскоки.
- 3) Вивчення лексики угорського танцю «Чардаш». Постановка етюду.

Модуль самостійної роботи: відпрацювання вивченого матеріалу.

Тема 4. Лексичні особливості молдавського танцю «Жайворонок».

Практичний модуль:

План:

- 1) Особливості музичного супроводу молдавського танцю «Жайворонок».
- 2) Позиції та положення рук в молдавському народному танці.
- 3) Основні рухи молдавського танцю «Жайворонок». Вивчення етюду.

Модуль самостійної роботи: розписати методику виконання основних рухів молдавського танцю «Жайворонок». Відпрацювання вивченого матеріалу.

VI семестр

III Змістовий модуль

Екзерсис біля опори у характерному танці.

Тема 5. Образне виконання комбінацій біля опори в характері різних народів.

Практичний модуль:

План:

- 1) Орієнтовний перелік комбінацій біля опори:
  - напівприсідання та присідання (demi et grand plies);

- вправи для розвитку рухливості стопи: ковзання стопою по підлозі (battement tendus);
- каблучна вправа;
- маленькі кидки (battement tendus jete);
- кругові ковзання по підлозі (rond de jambe par terre);
- пів присядки на опорній нозі з поворотом коліна працюючої ноги із закритого положення у відкрите (battement fondu);
- підготовка до «вірьовочки»;
- поворот стоп (pas tortille);
- вправи на вистукування;
- розгортання ноги на 90 градусів (battement developpe);
- вправи з ненапруженою стопою (flic-flac);
- великі кидки (grand battement).

2) Відпрацювання методики виконання вивчених комбінацій.

3) Відпрацювання характеру виконання комбінацій біля опори.

Модуль самостійної роботи: відпрацювання вивченого матеріалу.

IV Змістовий модуль. Лексичні особливості циганського танцю та іспанського танцю «Арагонська хота».

Тема 6. Вивчення хореографічної лексики циганського танцю.

Практичний модуль:

План:

- 1) Основні елементи, ходи, положення в характері циганського танцю.
- 2) Вивчення етюду на основі лексики циганського танцю.

Модуль самостійної роботи: розписати методику виконання основних елементів циганського танцю. Відпрацювання вивченого матеріалу.

Тема 7. Постановка етюда на основі іспанського танцю «Арагонська хота».

Практичний модуль:

План:

- 1) Рухи рук в іспанському танці.

- 2) Особливості положення корпусу в іспанських танцях.
- 3) Вивчення лексики іспанського танцю «Арагонська хота».

Модуль самостійної роботи: відпрацювання вивченого матеріалу.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1 Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Семестр 5				Семестр 6			
			Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекційних занять	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2.	Відвідування практичних занять	1	8	8	10	10	5	5	14	14
3.	Робота на практичних заняттях	10	8	80	10	100	5	50	14	140
4.	Виконання самостійної роботи	5	1	5	2	10	1	5	2	10
5.	Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
	Разом			118		145		85		189
Максимальна кількість балів: За п'ятий семестр – 263 За шостий семестр - 274										
Розрахунок коефіцієнта: За п'ятий семестр: $263/100 = 2.63$										

6.2 Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
V семестр		
Змістовий модуль I. Екзерсис біля опори у народно-сценічному танці.		
Тема 2	написати в конспект методiku виконання	5

Методика складання навчально-тренувальних комбінацій біля опори.	поставленої студентом комбінації.	
Змістовий модуль II. Танцювальні комбінації та етюди на основі лексики угорського танцю «Чардаш» та молдавського танцю «Жайворонок».		
Тема 3 Вивчення танцювальної культури Угорщини на прикладі угорського танцю «Чардаш».	відпрацювання вивченого матеріалу.	5
Тема 4 Лексичні особливості молдавського танцю «Жайворонок».	розписати методику виконання основних рухів молдавського танцю «Жайворонок». Відпрацювання вивченого матеріалу.	5
<i>Разом: 20 год.</i>	<i>Разом: 20 балів.</i>	
VI семестр		
Змістовий модуль III. Екзерсис біля опори у народно-сценічному танці.		
Тема 5 Образне виконання комбінацій біля опори в характері різних народів	відпрацювання вивченого матеріалу.	5
Змістовий модуль IV. Екзерсис біля опори у народно-сценічному танці.		
Тема 6 Вивчення хореографічної лексики циганського танцю.	розписати методику виконання основних елементів циганського танцю. Відпрацювання вивченого матеріалу.	5
Тема 7 Постановка етюда на основі іспанського танцю «Арагонська хота».	відпрацювання вивченого матеріалу.	5
<i>Разом: 18 год.</i>	<i>Разом: 15 балів.</i>	
<i>Разом за РІК: 38 год.</i>	<i>Разом за РІК: 35 балів.</i>	

6.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

На I семестр заплановано 2 модульні контрольні роботи; на II семестр - 2.

Модульна контрольна робота № 1

Форма усне опитування. Максимальна кількість балів – 25. (5 питань по 5 балів).

Питання:

1. Історичні умови виникнення угорського танцю «Чардаш».
2. Пояснити методику виконання однієї комбінації (за вибором викладача) біля опори.
3. Перелічити та пояснити методику виконання основних рухів танцю «Чардаш».
4. Характерні особливості молдавського танцю «Жайворонок».
5. Основні позиції та положення рук в молдавському народному танці.

Модульна контрольна робота № 2

Форма: практичний показ вивченого матеріалу. Максимальна кількість балів – 25.

Орієнтовний перелік завдань:

1. Продемонструвати методично вірне виконання вивчених комбінацій біля опори.
2. Виконання вивчених етюдів: угорський танець «Чардаш», молдавський танець «Жайворонок».

Модульна контрольна робота № 3

Форма усне опитування. Максимальна кількість балів – 25. (5 питань по 5 балів).

Питання:

1. Історичні умови виникнення іспанського танцю «Арагонська хота».
2. Пояснити методику виконання однієї комбінації (за вибором викладача) біля опори.
3. Проаналізувати особливості лексики циганського танцю.
6. Характерні особливості іспанського танцю «Арагонська хота».
7. Основні позиції та положення рук в іспанському народному танці.

Модульна контрольна робота № 4

Форма: практичний показ вивченого матеріалу. Максимальна кількість балів – 25.

Орієнтовний перелік завдань:

1. Показ вивчених комбінацій біля опори.
2. Методично вірне виконання вивчених етюдів: циганський танець та іспанський танець «Арагонська хота».

Критерії оцінювання МКР №1, 3

5 балів – студент знає програмний матеріал в повному обсязі, впевнено та чітко аналізує та систематизує набуті знання, наводить приклади;

4-3 бали – студент не в повному обсязі володіє програмним матеріалом, допускає помилки при відповіді на запитання, проте вміє аналізувати та систематизувати набуті знання; наводить приклади;

2-1 бал – студент поверхнево володіє програмним матеріалом, невпевнено відповідає. Свою відповідь не може обґрунтувати;

0 балів – студент не готовий до МКР, відповідь відсутня.

Критерії оцінювання МКР №2 та МКР №4

Кількість балів	Роз'яснення
23-25 балів	Студент вільно володіє методикою виконання вправ біля опори. Технічно, скоординовано, з дотриманням відповідної музично-ритмічної структури виконує рухи національних танців, в характері та манері виконує танцювальні комбінації та етюди.
19-22	Студент знає методику та призначення тренувальних вправ біля опори народно-сценічного танцю. Технічно виконує вивчену лексику національних танців, в характері та манері виконує танцювальні етюди та комбінації, але при цьому допускає не значні схематичні помилки.
15-18	Студент в повному обсязі володіє методикою виконання вправ біля опори. Технічно, в характері та манері виконує вивчену лексику в танцювальних комбінаціях та етюдах, проте допускає помилки при їх виконанні.
10-14	Студент вміє зробити методичну розкладку руху, але допускає значні помилки при музичній розкладці руху. На низькому рівні володіє методикою виконання тренувальних вправ біля опори і не застосовує її в конкретно поставлених завданнях. Схеми комбінацій та етюдів виконує з грубими помилками, мало приділяє

	уваги синхронності, ансамблевості.
7-9	Студент на низькому рівні володіє методикою виконання вправ біля опори, не всі комбінації знає, не використовує термінологію з народно-сценічного танцю. Має слабкі практичні навички. Не знає схем комбінацій та етюдів.
1-6	Студент не знає програмного матеріалу курсу.

6.4 Форма проведення семестрового контролю

Форма семестрового контролю – залік (5 семестр). Практичний показ вивченого матеріалу.

6.5 Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	90-100
Дуже добре Добре	82-89 75-81
Задовільно Достатньо	69-74 60-68
Незадовільно	0-59

6.4 Навчально-методична карта дисципліни «Народно-сценічний танець»

Разом: 120 год., практичні заняття – 74 год., самостійна робота – 38 год., модульний контроль – 8 год.

Модулі	5 семестр (268 балів)				6 семестр (274 балів)		
	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II		Змістовий модуль III	Змістовий модуль IV	
Назва модуля	Екзерсис біля опори у народно-сценічному танці.		Танцювальні комбінації та етюди на основі лексики угорського танцю «Чардаш» та молдавського танцю «Жайворонок».		Екзерсис біля опори у народно-сценічному танці.	Лексичні особливості циганського танцю та іспанського танцю «Арагонська хота».	
Кількість балів за модуль	118 балів		145 балів		85 балів	189 балів	
Теми практичних занять	Вивчення ускладнених форм рухів екзерсису біля опори (відвідування – 1 бал) Всього - 33 бали за роботу	Методика складання навчально-тренувальних комбінацій біля опори (відвідування – 1 бал) Всього – 55 балів	Вивчення танцювальної культури Угорщини на прикладі угорського танцю «Чардаш». (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 55 балів	Лексичні особливості молдавського танцю «Жайворонок». (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 55 балів	Образне виконання комбінацій біля опори в характері різних народів. (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього – 55 балів	Вивчення хореографічної лексики циганського танцю. (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього - 77 балів	Постановка етюда на основі іспанського танцю «Арагонська хота». (відвідування – 1 бал) 10 балів за роботу Всього - 77 балів
Самостійна робота	-	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота № 2 (25 балів)		Модульна контрольна робота № 3 (25 балів)	Модульна контрольна робота № 4 (25 балів)	
коефіцієнт	263/100 = 2,63				-		

7. Рекомендовані джерела.

Основна (базова) література:

1. Богаткова Л. Н. «Танцы разных народов». Типография «Красное знамя» изд-ва «Молодая гвардия». Москва. 1958. – 279 с.
2. Гусев Г.П. Методика преподавания народного танца. Этюды : учеб. пособие для студ. хореограф. фак. вузов культуры и искусств / Г.П. Гусев. – М. : Гуманит. изд. центр ВЛАДОС, 2004. – 232 с.: ил.: ноты.
3. Зайцев Є., Колесниченко Ю. «Основи народно-сценічного танцю». Новий додаток до навчального посібника Є. Зайцева, Ю. Колесниченка «Основи народно-сценічного танцю» для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-IV рівнів акредитації – Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. – 88 с.
4. Лопухов А. Основы характерного танца / А. Лопухов, А. Ширяев, А. Бочаров. – Л. – М., 1939.

Додаткова література:

1. Зацепина К., Климов А., Рихтер К., Толстая Н., Фарманянц Е. «Народно-сценический танец». Народно-сценический танец. Ч.1-я. Учеб.-метод. пособие для средних спец. и высших учебных заведениях искусств и культуры. М., «Искусство», 1976.
2. Куценко С.В. Теорія і методика народно-сценічного танцю: [навчально-методичний посібник] / упор. : С.В. Куценко – Умань ФОП Жовтий О. О., 2015. – 438с.
3. Володько В.Ф. Методика викладання народно-сценічного танцю. – Частина друга / В.Ф. Володько: Навчально-методичний посібник. – К.: ДАКККиМ, 2003. – 123с.
4. Матвеев В.Ф. Русский народный танец. Теория и методика преподавания: Учебное пособие. – СПб.: «Издательство ПЛАНЕТА МУЗЫКИ»; Издательство «Лань», 2010. – 256с.
5. Ткаченко Т. Народные танцы / Т. Ткаченко. – М., 1975.
6. Ткаченко Т. Народный танец / Т. Ткаченко. – М., 1967.
7. Устинова Т. Избранные русские народные танцы / Т. Устинова Т. – М., 1996.